

MRF 2022.269

Østre Landsrets kendelse 17. oktober 2022, 19. afd., sag BS-32317/2022-OLR
(Benedikte Holberg, Rikke Skovby og Stine Fink Hansen (kst.))

Hjertensfryd Invest ApS (selv) mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet (adv. Louise Solvang Rasmussen)

Søgsmål mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet afvist, da søgsmålsfristen var overskredet med 1 år og 11 måneder. Ikke tillagt betydning, at sagsøgeren inden fristens udløb havde anlagt sag mod Kystdirektoratet, som i MRF 2021.295 Ø var blevet afvist, da direktoratet ikke var rette sagsøgte.

Den 5. september 2018 traf Kystdirektoratet afgørelse om afslag på lovliggørende dispensation til en hæk inden for strandbeskyttelseslinjen på A ApS' ejendom. A ApS påklagede afslaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet og anlagde samtidig retssag mod Kystdirektoratet af hensyn til søgsmålsfristen på 6 måneder i naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1. Efter at være vejledt om, at der ville løbe en ny frist efter nævnets afgørelse, hævdede A ApS retssagen mod direktoratet. Den 29. maj 2019 stadfæstede Miljø- og Fødevarerklagenævnet Kystdirektoratets afgørelse. A ApS anlagde herefter den 26. november 2019 på ny sag mod Kystdirektoratet med påstand om bl.a., at direktoratets afgørelse af 5. september 2018 skulle ophæves. Ved dom af 27. oktober 2020 afviste Retten i Odense sagen, idet Kystdirektoratet ikke kunne anses for rette sagsøgte, da det var klagenævnets afgørelse, der skulle indbringes for domstolene. Ved dom af 23. august 2021 stadfæstede Østre Landsret dommen (**MRF 2021.295 Ø**). Herefter udtog A ApS den 6. november 2021 stævning mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet

med påstand om, at nævnets afgørelse af 29. maj 2019 var ulovlig, subsidiært at sagen skulle hjemvises, idet A ApS navnlig henviste til, at Kystdirektoratet ikke havde foretaget tilstrækkelig partshøring. Miljø- og Fødevarerklagenævnet påstod afvisning med henvisning til, at søgsmålsfristen i naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1, var overskredet. Byretten, der udskilte afvisningsspørgsmålet til særskilt behandling, bemærkede, at det reelle formål ved A ApS' sagsanlæg var at opnå en anden afgørelse end den, der fremgik af Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019. Da søgsmålsfristen ikke var overholdt, og der ikke i øvrigt forelå omstændigheder, der gav grundlag for en tilsidesættelse af fristen, afviste byretten sagen. A ApS ankede dommen til landsretten, der besluttede at fremme sagen som et kæremål, jf. retsplejelovens § 369, stk. 3, og § 391, stk. 3. Landsretten stadfæstede byrettens dom med en bemærkning om, at sagen var anlagt mere end 1 år og 11 måneder efter søgsmålsfristens udløb, hvorfor søgsmålsfristen ikke var overholdt.

RETEN I ODENSE DOM

afsagt den 1. juli 2022

Sag BS-46324/2021-ODE

Hjertensfryd Invest ApS

mod

Miljø- og Fødevareklagenævnet
(advokat Louise Solvang Rasmussen)

Denne afgørelse er truffet af dommer Henning Fuglsang Sørensen.

Sagens baggrund og parternes påstande

Retten har modtaget sagen den 6. november 2021.

Sagen drejer sig om Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet en afgørelse, der efter sagsøgers opfattelse er ulovlig.

Hjertensfryd Invest ApS har principalt nedlagt påstand om, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse fra den 29 maj 2019 kendes ulovlig.

Hjertensfryd Invest ApS har subsidiært nedlagt påstand om, at sagen, som afgørelsen vedrører hjemvises til fornyet behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har principalt nedlagt påstand om afvisning, subsidiært frifindelse.

Retten har bestemt ikke at behandle sagen efter reglerne om småsager, samt at spørgsmålet om afvisning behandles på skriftligt grundlag.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår, at Kystdirektoratet den 5. september 2018 traf afgørelse om lovliggørelse af hæk, campingvogn og containere på ejendommen Matr. nr. X, Horne, beliggende Adresse 1 i Faaborg-Midtfyn Kommune.

I afgørelsen meddelte Kystdirektoratet afslag til Hjertensfryd Invest ApS på en ansøgning om dispensation til bibeholdelse af en hæk og to opstillede containere på grunden. Afgørelsen indeholdt en klagevejledning og en vejledning om, at fristen for at indbringe sagen for domstolene var 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Den 3. oktober 2018 påklagede Hjertensfryd Invest ApS afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Kystdirektoratet oplyste ved mail af 13. marts 2019 Miljø- og Fødevarerklagenævnet om, at Hjertensfryd Invest ApS havde udtaget stævning mod Kystdirektoratet i anledning af den trufne afgørelse.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet tog herefter telefonisk kontakt til Hjertensfryd Invest ApS. Af telefonnotat af 19. september 2019 fremgår, at Hjertensfryd Invest ApS oplyste, at der alene var udtaget stævning af hensyn til fristen efter naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1. Efter at være vejledt om, at der ville løbe en ny frist efter nævnets afgørelse, hævdede Hjertensfryd Invest ApS atter sagen. Kystdirektoratet orienterede Miljø- og Fødevarerklagenævnet herom ved mail af 5. april 2019.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæstede herefter den 29. maj 2019 Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018. Det fremgår af afgørelsen, at afgørelsen er endelig og ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det fremgår endvidere, at eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens 88, stk. 1.

Den 26. november 2019 anlagde Hjertensfryd Invest ApS sag mod Kystdirektoratet med påstand om, at Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018 skulle ophæves. Kystdirektoratet havde nedlagt påstand om afvisning, idet Kystdirektoratet gjorde gældende at gældende ret var statueret ved Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 og et søgsmål derfor måtte rettes mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Ved dom af 27. oktober 2020 frifandt Retten i Odense Kystdirektoratet, idet Kystdirektoratet ikke fandtes at

være rette sagsøgte. Østre Landsret stadfæstede den 23. august 2021 byrettens dom.

Hjertensfryd Invest ApS har ligeledes den 24. august 2019 klaget til Folketingets Ombudsmand. Klagen er ikke fremlagt i sagen, men er delvist gengivet i Miljø- og Fødevarerklagenævnets svar til Folketingets Ombudsmand af 26. februar 2021. Klagen angik efter det fremlagte således først spørgsmålet om myndighedspassivitet, og blev siden den 28. december 2020 og den 3. januar 2021 udvidet til også at omfatte parthøring af luftfotos og mangelfuld vejledning om domstolsprøvelse. Det fremgår ikke af sagen, om Folketingets Ombudsmand har truffet afgørelse i anledning af klagen.

Herefter udtog anlagde Hjertensfryd Invest ApS nærværende sag den 6. november 2021.

Den 3. januar 2022 traf retten afgørelse om, at sagen ikke behandles i småsagsprocessen.

Den 18. februar 2022 traf retten afgørelse om, at spørgsmålet om afvisning udskiltes til særskilt behandling.

Parternes synspunkter

HJERTENSRYD INVEST ApS har i sit påstandsdokument om spørgsmålet om afvisning anført:

” ...

Denne sag er således anlagt som følge af påstand om overtrædelse af forvaltningslovens §19 vedrørende pligten til af foretage en partshøring forinden der træffes afgørelse i en sag. Ikke i henhold til naturbeskyttelseslovens §88, hvorfor fristen på 6 måneder ikke er relevant i denne sag.

Nævnenes hus giver i realiteten sagsøger medhold i sin klage over den afgørelse Kystdirektoratet har truffet – men fremkommer så med en ny begrundelse for alligevel ikke give sagsøger medhold: Man konstaterer på side 7, nederst (bilag 1) at der ”i hvert fald siden 1995 har været etableret en hæk ud for ejendommen..” men fortsætter så med denne påstand: ”Denne hæk fremstår dog på luftfotos fra 2004- 2008 som fjernet..På luftfotos fra 2012 fremstår området fortsat ryddet, dog med enkeltstående træer.”

Sagsøgte ikke har henvist til hvilke luftfotos de har kigget på, eller fremkommet med nogen dokumentation om dette forhold, ligesom sagsøger ikke kendte til Klagenævnets vurdering af luftfotos førende til den konklusion, at sagsøgers fornyelse af et levende hegn blev betragtet som en nyetablering!

Sagsøger har forgæves afventet en reaktion fra Ombudsmanden, ligesom sagsøger forgæves har klaget til Miljøministeren og sagsøger har således ikke udvist passivitet, hvorfor der anmodes om, at sagen fremmes!
..."

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i sit påstandsdokument anført:

" ...

Sagsøgeren har under denne sag, der er anlagt den 6. november 2021, nedlagt påstand om, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 (bilag 1) kendes ulovlig, subsidiært at sagen, som afgørelsen vedrører, hjemvises til fornyet behandling.

Med afgørelsen stadfæstede Miljø- og Fødevareklagenævnet Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018 om afslag på lovliggørende dispensation til hæk inden for strandbeskyttelseslinjen på sagsøgerens ejendom beliggende Adresse 1, 5600 Faaborg. Afgørelsen blev truffet med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, stk. 1, jf. § 78, stk. 4.

En retssag til prøvelse af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse efter naturbeskyttelsesloven skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Da sagen er anlagt den 6. november 2021, og således cirka 2,5 år efter afgørelsen blev meddelt, er søgsmålsfristen i naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1, overskredet, og sagen skal derfor afvises fra domstolene.

Det er uden betydning for søgsmålsfristens overskridelse, at sagsøgeren gør gældende, at der ikke er foretaget behørig partshøring i overensstemmelse med forvaltningslovens § 19. Anbringendet om mangelfuld partshøring er fremsat til støtte for sagsøgerens påstand om, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse (bilag 1) skal kendes ulovlig/ugyldig, og for denne afgørelse gælder der en søgsmålsfrist på 6 måneder. Det reelle formål med sagsanlægget er således at opnå en anden afgørelse vedrørende hækken inden for strandbeskyttelseslinjen, som der

blev taget stilling til ved Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019, jf. i samme retning MAD 2020.234 Ø.

Det fremgår af Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 (bilag 1, side 1), at en "[e]ventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1". Hertil kommer, at nævnet i den konkrete sag telefonisk den 19. marts 2019 har vejledt sagsøgeren om søgsmålsfristen (bilag B). Sagsøgeren er således blevet vejledt i overensstemmelse med forvaltningslovens § 26.

Der foreligger ikke i øvrigt undskyldelige omstændigheder, der kan begrunde, at der ses bort fra den betydelige overskridelse af søgsmålsfristen med knap 2 år.

Det er således ikke en undskyldelig omstændighed, at sagsøgeren den 26. november 2019 anlagde sag mod Kystdirektoratet, der ikke er rette sagsøgte i en sag, hvor Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse anfægtes, jf. også Retten i Odenses dom af 27. oktober 2020, som senere stadfæstet af Østre Landsret (bilag E og F). Sagsøgerens henvendelse til ombudsmanden i august 2019 (jf. bilag 3) har heller ikke betydning for overskridelsen af søgsmålsfristen. Det bemærkes i øvrigt hertil, at Miljø- og Fødevareklagenævnet i besvarelsen af 21. februar 2021 til sagsøgeren (bilag 3) igen eksplicit har henvist til søgsmålsfristen, og at stævning først er udtaget den 6. november 2021. Det har heller ikke betydning for overskridelsen af søgsmålsfristen, at sagsøgeren efter eget udsagn har klaget til miljøministeren over sagen.

Dertil kommer, at der gik over 2 måneder fra Østre Landsrets dom af 23. august 2021 (bilag F) i retssagen mellem sagsøgeren og Kystdirektoratet, til sagsøgeren den 6. november anlagde nærværende sag mod Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. herved MAD 2018.217 B, hvor der desuden – modsat nærværende sag – var givet en mangelfuld søgsmålsvejledning.

Foruden de ovenfor nævnte domme henviser Miljø- og Fødevareklagenævnet til MAD 2001.581 Ø, MAD 2010.2535 V, U 2013.1868 Ø, MAD 2014.27 B, MAD 2015.527 Ø og MAD 2021.207 B. Alle dommene – samt relevante lovbestemmelser og litteratur – er gengivet i den af Miljø- og Fødevareklagenævnet indleverede materialesamling i sagen.

Efter nævnets opfattelse følger det af både retspraksis og litteraturen, at lovbestemte søgsmålsfrister håndhæves restriktivt, og at det klare udgangspunkt derfor er, at en overskridelse af søgsmålsfristen medfører,

at sagen afvises. Det gælder i særlig grad, når myndigheden har ydet tilstrækkelig vejledning til sagsøgeren om søgsmålsfristen, og når der er tale om en betydelig overskridelse af fristen.

Det bemærkes afslutningsvist, at det ikke ændrer på det ovenfor anførte, at sagsøgeren er uenig med Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, og at afgørelsen efter sagsøgerens opfattelse lider af retlige mangler. En lovbestemt søgsmålsfrist har netop den retsvirkning, at en afgørelses gyldighed ikke kan anfægtes, hvis der ikke anlægges retssag til prøvelse af afgørelsen inden fristens udløb, uanset om afgørelsen måtte være (klart) ulovlig, hvilket i øvrigt bestrides at være tilfældet i nærværende sag.

..."

Retten begrundelse og resultat

Retten finder, at en påstand om, at en forvaltningsmyndighed skal anerkende en forståelse af en afgørelse, som indebærer et resultat, der er det modsatte af det resultat, som forvaltningsmyndigheden har givet udtryk for ved afgørelsen, må anses som et ønske om en prøvelse af selve afgørelsen.

Hjertensfryd Invest ApS kan således ikke ved at formulere sin påstand og sine anbringender, som det er sket, bringe sig uden for anvendelsesområdet af søgsmålsfristen i naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1, når det reelle formål ved sagsanlægget er at opnå en anden afgørelse end den, der fremgår af afgørelsen af 29. maj 2019.

Retten lægger endvidere også vægt på, at både Kystdirektoratets afgørelse af 5. september 2018 og Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 indeholdt behørig vejledning om domstolsprøvelse. Retten lægger også vægt på, at Hjertensfryd Invest ApS endvidere af Miljø- og Fødevareklagenævnet blev vejledt nærmere om muligheden for domstolsprøvelse efter Hjertensfryd Invest ApS havde udtaget stævning mod Kystdirektoratet, således som det fremgår af telefonnotat af 19. september 2019.

Da søgsmålsfristen ikke er overholdt, og da der ikke i øvrigt foreligger omstændigheder, der giver grundlag for en tilsidesættelse af fristen, afvises sagen.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 20.000 kr. med tillæg af moms, i alt 25.000 kr., idet Miljø- og Fødevareklagenævnet er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

Denne sag afvises.

Hjertensfryd Invest ApS skal til Miljø- og Fødevareklagenævnet betale sagsomkostninger med 25.000 kr.

Beløbet skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.

ØSTRE LANDSRET RETSBOG

Den 17. oktober 2022 holdt Østre Landsret møde i retsbygningen i København.

Landsdommerne Lone Dahl Frandsen, Lone Kern-Jespersen og André Dybdal Pape (kst.) behandlede sagen.

Sag BS-32317/2022-OLR
(19. afdeling)

Hjertensfryd Invest ApS
(selv)

mod

Miljø- og Fødevareklagenævnet
(advokat Louise Solvang Rasmussen)

I dom af 1. juli 2022 har Retten i Odense (sag BS-46324/2021-ODE) bestemt, at sagen anlagt af Hjertensfryd Invest ApS mod Miljø- og Fødevareklagenævnet afvises.

Hjertensfryd Invest ApS har indleveret ankestævning i sagen med påstand om, at Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af 29. maj 2019 kendes ulovlig, subsidiært at sagen hjemvises til fornyet behandling.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har påstået stadfæstelse af byrettens dom.

Østre Landsret har ved kendelse af 29. august 2022 bestemt, at sagen skal fremmes som et kæremål.

Byretten har ikke haft bemærkninger til kæremålet.

Landsretten afsagde

KENDELSE

Efter naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1, 1. pkt., skal søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Det fremgår af sagen, at Hjertensfryd Invest ApS ved stævning af 26. november 2019 anlagde sag mod Kystdirektoratet, der reelt omhandlede domstolsprøvelse af Miljø- og Fødevarerministeriets afgørelse af 29. maj 2019. Ved dom af 27. oktober 2020 afviste Retten i Odense sagen, idet Kystdirektoratet ikke kunne anses for rette sagsøgte. Ved dom af 23. august 2021 stadfæstede Østre Landsret dommen. I den forbindelse fandt landsretten bl.a., at Hjertensfryd Invest ApS havde været tilstrækkeligt vejledt om, at det var klagenævnets afgørelse, der skulle indbringes for domstolene.

Hjertensfryd Invest ApS har herefter ved stævning af 6. november 2021 anlagt sag ved byretten mod Miljø- og Fødevarerklagenævnet med påstand om, at nævnets afgørelse af 29. maj 2019 kendes ulovlig. Hjertensfryd Invest ApS har subsidiært nedlagt påstand om, at sagen, som afgørelsen vedrører, hjemvises til fornyet behandling. Sagen er således anlagt i byretten mere end 1 år og 11 måneder efter søgsmålsfristens udløb.

På baggrund heraf finder landsretten, at søgsmålsfristen ikke er overholdt. Landsretten stadfæster derfor byrettens afgørelse.

Efter kæresagens udfald skal Hjertensfryd Invest ApS i sagsomkostninger for landsretten betale 2.500 kr. til Miljø- og Fødevarerklagenævnet til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms.

THI BESTEMMES:

Byrettens afgørelse stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal Hjertensfryd Invest ApS inden 14 dage betale 2.500 kr. til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

Sagen sluttet.